

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

A mi közigazgatásunk.

Makó július 21

Ez az, éppen ez az a városi közigazgatás, amelynek megdöbbentően nyomoruságos voltára már olyan sokszor rámutattunk: ez az, amelynek késébejő körképét láttuk a mai városi közgyűlésen.

Sok — nagyon sok ügyet így „intézték” el városi közigazgatásunkban, a mint „elintézték” a Kasznár-lak bérletének ügyét is.

Ez kicsi, nagyon kicsi ügy arra, hogy helyesen elintézzék, de ha nem intézik el jól, teméntelen sok kellemetlensége, sőt anyagi kára is származik belőle városunknak.

Ezt a kicsi, könnyű ügyet se képesek jól elintézni, most is úgy „intézték” el, hogy a legenyhébb kifejezés mint az elintézés e módjára ma képviselőink tettek, az volt, hogy — botrányos.

Hát csakugyan botrányos, mert igazán minden jóérzésű embert megbotrányoztat az ilyen intézkedés.

A Kasznár-lak évi bérlete — az összes helyiségeket véve, — körülbelül 9-10 ezer koronát jövedelmez évente a városnak. Három évről három évre szokták a bérleti szerződést megkötöni.

Az elmúlt három év bérlete most 10 nap múlva, augusztus elején jár le. A gazdasági szaknácson, akinek hatáskörébe tartozik ez ügy ellátása, ma a lejárat és megújítás előtt való 10 nappal terjesztette be a megtartott árverés eredményét.

Most aztán szóljon ehhez a képviselőtestület!

De nemcsak ahhoz kell hozzájárulni, hogy kiadjuk-e azoknak a helyiségeket, akik legtöbbet ígérték. Hanem hozzá kell szólnunk a megtartott árverés módjához s az árverelőkhöz elé tartó feltételekhez és az árverés utáni zűrzavaros körülményekhez is!

A hozzá nem értésnek, a felelőtlenségnek és a lelkiismeretlenségnek megdöbbentő zagyvaléka ez ügy egész keveréke s a képviselőtestület elé tálalása.

Nem találtak képviselőink szavakat se arra, hogy minősíthessék a város anyagi érdekeinek ilyen könnyelműen való ellátását.

Ahol így intézik a közönség érdekeit, ott már gyenge eszköz még a fegyelmi is, oda már tisztító seprő kell, amely megfelelő radikális munkával tiszta ki a város hivatalaiból az oda nem való embereket.

Mi is lehetett volna egéb a képviselőtestület határozata, mint-hogy — nem fogadta el az árverés eredményét.

Új árverést volt kénytelen el-

rendelni a közgyűlés most a bérlet lejárat előtt 10 nappal.

Hát ebből meg mi lesz? A mostani bérletet augusztus 1 én már semmi sem köti most birt helyiségeikhez. Ha netalán fognák magukat s kiköltözködnének, ki térítene meg a város rengeteg kárát? Ha meg bennmaradnak, a régi bérleti árakat fizetik-e, avagy, a miket már is megígérték sokkal magasabb összegekkel? S ha nem e nagyobb összeget fizetik, ki téríti meg az így is elvesztett párezer koronányi kárt?

Ezek a kérdések érdeklik elsősorban a várost, de érdeklik magokat azokat is, akik most benn vannak a helyiségben.

De micsoda kellemetlen a most benn levő bérletre az a bizonytalanság is, amelybe ez a szerencsétlen eljárás sodorta őket. Ki vannak téve annak, hogy vagy kénytelenek magukra veretni a boltbérletek egész a lehetetlen magasságig, vagy pedig egyszerre csak kipotyannak a helyiségeikből akkor, amikor már nem képesek más hely után nézni.

Hát az a tengernyi bölcselenség, mely kirívóan megnyilvánult ebben az ügyben, itt találja meg a mindent megoldó bölcselenséget! Mert máskülönben baj lesz.

Ugy gondoljuk, hogy az a könnyelműség, amelyre a képviselőtestület ma bélyeget nyomott, a mai határozattal még nincs is elintézve.

Akik nem adnak és nem akarnak rendet azoknak meg kell már végre-valahára mutatni, hogy városi közigazgatásunkban rendnek kell lenni.

Készül a balkáni béke.

Forrongás a bolgár fővárosban.

A román és török csapatok veszedelmes és páratlanul gyors előnyomulása, a szerbek és a görögök újabb győzelmei felébresztették végre álmosszerű téltlenségéből a bolgár kormányt. Szófiában megpróbálkoztak azzal, hogy előbb Romániával egyezkedjenek, de a bukaresti kormány kijelentette, hogy csak Szerbiával és Görögországgal együtt köt fegyverszünetet. Közben a román csapatok majdnem ellenállás nélkül nyomultak Bulgária szívébe, a porta pedig a hatalmak felszólalása ellenére parancsot adott a török seregnek Drinápoly elfoglalására, a mi állítólag már meg is történt. A szerbek négy helyen átlépték a bolgár határt és szintén Szófia felé tartanak. Ez a rettenetes helyzet arra kényszerítette az új bolgár kormányt, hogy végre közvetlenül kérje a békét győzedelmes ellenteleitől. Ferdinánd király ka-

tonai megbízottakat küldött Nisbe és tudatta Pasics miniszterelnökkel, hogy hajlandó tárgyalni a fegyverszünet és az előzetes béke feltételeiről. Pasics már Nisbe utazott, oda várják Románia és Görögország megbízottait is s még a mai napon megkezdik a béketárgyalásokat. Sok idő már nincs a tárgyalásokra, mert ha Bulgária meg nem hódol a győztesek feltételeinek, akkor a román-szerb török és görög csapatok egész Bulgáriát felfoglalják és a fővárosban diktálják a békét.

A bolgár udvar környezetéből, Szófiából jelentik a következőket:

Ferdinánd király és családja állandó aggodalomban él, mert az országban egyre terjed az anarchisztikus mozgalom. A királyi palotát és a miniszterek lakásait erősen őrzik. A rendőrség nyomára jött annak, hogy a királyi család ellen merényletet akarnak elkövetni. A lakosság valósággal rémuralom alatt él és miután minden fegyverfogható embert a zászlók alá hívtak, a rendőri szolgálatot invalidusok látják el, akik képtelenek fenntartani a közbiztonságot. Gyilkosságok, lopások, rablások napirenden vannak, este senki sem mer az utcára lépni. Posta nem jár, a lapok nem jelennek meg, csak egyes hivatalos lapok adnak ki időről-időre rövid kormányjelentéseket, melyek a bolgárok győzelméről közölnek hazug híreket. Az élelmiszerek ára rettenetesen emelkedik és éhínség fenyegeti a várost. Szófiában kétszer annyi ember van, mint máskor, mert a macedóniai menekültek elárasztották a várost.

Levezetik a makói vizeket.

Hát levezetik?

Régi bűnök fel-fel fakadó, elhanyagolt tályogaiként jelentkeznek a lesi-szentlőrinci szőlők vízborította földjei. Amikor az „Acsev” társulat, — ez a felhízott, rajtuk meggazdagodott vállalat — a pályatestet építette, betömte a szőlőgazdaságok vízlevezető csatornáit, számszerint négyet és az öt régi átereszből csak egyet tartott fenn, egy keskeny 30 centiméteres csövezetet, ami természetesen nem képes a felgyülemelő fakadó vizeket elosztani, átbotcsájtani.

Amióta az idén felbugygyanó vizek pusztítják a szőlőket és ennek már több mint egy hónapja, lótnak-futunk fűhöz-fához, nyújtogatjuk a hatóságok felé segélyt kérő kezünket, instantliákat prédálunk fölös számmal és tényleges, hatályos eredménynek még csak a nyomát sem látjuk.

A vasutársaság — épen mint a vasut átjárónál — a füle bolját sem mozdítja meg a szőlőgazdaság érdekében. Valóban úgy tesz, mint az olyan nagy ur, aki azt tartja, hogy neki senki sem parancsol, ő vele senki sem bir. Ugy látszik, hogy neki van igaza. De hát miért, miért?! Azt feleli erre a bölcs közmondás, hogy hallgass szám, nem fáj fejem.

Pedig a hatóságok — úgy a város polgármestere, mint a vármegye — biztatják erősen az érdekeltséget; tesznek-vesznek, de mi eredményt, felszabadító segítséget akarunk, nem biztatást, mert így elpusztul a sok szép, drága szőlőföld.

Több mint négy nap óta, egy ujjonnan létesítendő bővebb átereszt, levezető csatorna után futunk; ez volna az idő szerint az adott körülmények között a fogantatba vehető segítség. Akik értenek a dologhoz, azt állítják, hogy e kívánt 80 centiméteres párhuzamos kövezetek befektetése, amit a kulturmérnök véleményezett a múlt pénteki helyszíni szemlén, — nem túl nagy munkaerővel és nem nagy költséggel elkészíthető volna.

Ezen átereszt szükségessége annyira készenfekvő, hogy különös szakértelmet sem igényel. Aki végigjárja a vasutöltést, rögtön észlelheti a víz felgyülemelés okát. Az egyes 30 centiméteres csövezetek szűk, elégtelen és ennélfogva a vizállás most már 20 centiméterrel magasabb, mint a cső nyílása. Egy másik cső hamarosan levezetné az összes fakadó vizeket. A vasut még sem tesz semmit.

Azaz hogy mégis! Fejtegeti, magyarázza a tekintetes vármegyének a hajcsövesség fizikai szabályait és oda lyukad ki, hogy jobb lesz mindent úgy hagyni, amint van, mert ezt kívánja a hajcsövesség, azaz hogy az észszerűség. Ezekkel a tanokkal akar bennünket boldoggá tenni az „Acsev”, a ki produkálta a vármegyének Pinta Lajos kir. főmérnök „véleményét.” (A kulturmérnök Illésy Zoltán, egészen másképpen gondolkodik.)

Hogy a kisegítő átereszt nincs meg, az bizonyos; hozzá sem fogtak a munkálatokhoz. Péntek óta Tarnay alispánhelyettes megkeresi (de mikor találódik már meg) a vasutársaság igazgatóságát intézkedésre. Galambos polgármester tegnap az érdekeltség irásos beadványa értelmében sürgönyileg kérte fel a kereskedelmi miniszteriumot kormányi intézkedésre, illetve, hogy a miniszter utasítsa a vasutársulatot arra, hogy mozduljon már meg és tegyen valamit.

A mai nap folyamán a polgármester Budapestre utazott. Az érdekeltség egy pár emberből álló küldöttség csatlakozott a polgár-

mesterhez, hogy a magukkal vitt irások kérvényt tolmácsolja a kereskedelmi miniszter legmagasabb színe előtt.

Tehát: járjuk a hatóságokat sora-sorra, csak meg ne járjuk, mint az akasztott ember, aki még mozgott, amikor észrevették, hogy lóg. Rendőrt ment a felfedező, rendőrkapitányért a rendőr, fogalmazóhoz került az ügy; elintézés, mentők némi akadályokkal és mikor harmadnap a tetthelyre értek (bocsánat, közben orvost is kerítettek) szél járta, verte össze az akasztott ember bokáját. — A mi szőlőföldjeink tán még sem járnak így: Legföllebb — vízbe fulladnak. N.

A város ügyei.

Rendkívüli közgyűlés a városnál.

Néhány halasztást nem tűrő ügy elintézése Makóvárosánál rendkívüli közgyűlés tartását tette szükségessé, melyet ma tartott meg a város képviselőtestülete Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével.

A városnak mai rendkívüli közgyűlése nem önmagában valami különös látogatottságnak, minnek oka abban keresendő, hogy a földműveléssel foglalkozó képviselők el vannak foglalva az aratás nagy munkájával, így nem értek rá a közgyűlésen megjelenni.

Dacára annak, hogy a közgyűlés nem volt a leglátogatottabb, vita azonban volt csaknem minden tárgynál.

Magáról a közgyűlés lefolyásáról az alábbi tudósítást közöljük:

Galambos Ignác dr. polgármester délelőtt 9 órakor nyitotta meg a közgyűlést és első sorban tárgyalás alá került a volt püspöki kasznárlak helyiségeinek

haszonbérbeadási ügye.

A város képviselőtestülete tekintettel arra a körülményre, hogy a kasznárlak bérlőinek bérelte ez év augusztus hó elsején lejár, még február havában megbizta a városi tanácsot, hogy a helyiségeknek újból való haszonbérbe adására vonatkozólag tartson árlejtést.

A városi tanács foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a volt kasznárlakot átalakítja és azután adja ki haszonbérbe annak helyiségeit. Az átalakítás azonban tetemes költségbe került volna és minthogy az épületet a tervbe vett utcarendezés következtében lebontják, elállott a városi tanács az átalakítás tervétől.

Az átalakítás körülményeinek közrejárása azonban késleltette az árlejtés megtartását, úgy hogy azt február helyett júniusban tartották meg. Egyes helyiségekre még utóajánlatot is adtak be úgy, hogy a licitációnak csak a napokban lett vége. Különösen erős verseny fejlődött ki a jelenlegi drogueria béreltére vonatkozólag, melyért úgy Popper Gyula a jelenlegi bérlő mint Lélek István cukrász 1300 — 1300 koronát ajánlottak fel.

A képviselőtestület igen sok szabálytalanságot látott az árlejtés megtartása körül, azért új árlejtés tartását rendelte el és kimondta, hogy jövőben helyt ad az árlejtés megtartása után az utóajánlat beadásának, de az úgy mint a telekkönyvi ügyeknél, az árlejtés után 15 napon belül adható be.

Az aradi-utca kikövezés e

Makó városán keresztül húzódó kiszombor—aradi állami utat minden esztendőben kavicsal borították, miért is az utat évek folyamán annyira felmagasodott, hogy a város már régebben foglalkozott azzal az

eszmével, hogy a mostani nivót le szállítja.

Az elmúlt évben pedig a kereskedelmi minisztertől kérelmezte a városon keresztül húzódó nagyfontosságú főutnak a kikövezését.

A miniszter helyt adott a város kérelmének és kárpótlásul mindössze 21 ezer koronát kért a várostól azért az 1058 koronáért, melybe évenként a mostani ut fenntartása kerül, de a miniszter csak azon részét hajlandó ez alkalommal az utnak kiépíteni, mely a megyeházától az aradi utca végéig terjed.

A város annak idején a közmunka költségvetés terhére szavazta meg a 21 ezer koronás hozzájárulást, mit a miniszter jóvá nem hagyott és leirt a városhoz, hogy a közmunka költségvetés kihagyásával valamely más alaphól gondoskodják a 21 ezer korona fedezetéről.

Ennek következtében a város képviselőtestülete mai közgyűlésében kimondta, hogy az összeget a város háztartási pénztárából fedezi. A város most ilyen irányban tesz felterjesztést a miniszterhez és hihető, hogy az ut még ez évben kiépül.

Egyben utasította a képviselőtestület a polgármestert, hogy az ut szakaszon szegedi utcai részének kikövezése tárgyában tegyen a miniszterhez felterjesztést olyanformán, hogy a város annak kikövezéséhez is hajlandó olyan arányban hozzájárulni, mint az Aradi-utca kikövezéséhez hozzájárult.

A Csekonai-utca megnyitása

Makó város képviselőtestülete tekintettel a város folytonosan fejlődő forgalmára, mint ismeretes kimondta, hogy a Csekonai-utcat megnyitja. Már régen megtörtént a ki-sajátítási eljárás és a város tulajdonálva is vette az ottani ingatlanokat, az utca azonban mind a mai napig nincs megnyitva.

Minthogy az utca megnyitását a polgármesternél többen sürgették a polgármester a mai közgyűléstől kért felhatalmazást arra, hogy az utat megnyithassa és ott aszfalt gyalogjárót készíthessen.

A püspök gazdasági vasútja.

A csanádi püspök a lelei uradalomtól az arad csanádi vasutak makói állomásához vezető keskenyvágányú lóvonatu vasut építésére kért engedélyt a minisztertől, mit a miniszter engedélyezett is, sőt a vasut létesítéséhez szükséges közigazgatási bejárást is megtartották.

Minthogy azonban a vasut Makó város több utcáján vonul keresztül, a püspök engedélyt kért a várostól a vasut keresztül vezetésére.

A képviselőtestület már egy közgyűlésen tárgyalta az ügyet, de akkor nem adta meg az engedélyt, hanem Kiss Pál dr. elnöklés alatt egy bizottságot küldött ki és annak véleményétől tette függővé az engedély megadását.

A bizottság a mai közgyűléshez terjesztette be jelentését és ennek alapján akként adta meg a város a vasut építéséhez az engedélyt, hogy ha a pálya áthelyezése vagy megszüntetése, akár a jelenleg fennforgó, akár a jövőben keletkező közérdekből szükségessé válnék, Makó város semmiféle kártérítéssel nem tartozik.

— A Korona előtt kiszélesítik az aszfaltjárdát. Kemény Béla a Korona-szálló és kávéház tulajdonosa kérvényt intézett a városhoz, hogy a kávéház előtti aszfalt gyalogjárót 170 centiméterrel kiszélesít, ha a város megengedi a kávéházi aszfaltoknak kirakását. A kérelemnek mai közgyűlésében helyt adott a város képviselőtestülete.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár július 22. Kedd Róm kath. Mária Magd. Protestáns Mária. Gör. kath. Julius 4. Nap kel 4 óra-20 perokor, nyugszik 7 óra 51 perokor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Még változékony idő várható lényegtelen hőváltozással és helyenkint, főleg keleten esővel. Sürgönyprognózis: Változékony, enyhe, eleve csapadék. Déli hőmérséklet 10 . 0. C.

— A polgármester szabadságon. Galambos Ignác dr. ma kezdte meg 4 hétre terjedő szabadságát, melyet átülés céljából Radegunban tölt. A polgármestert távollétében Gera Sámuel városi főmérnök helyettesíti.

— A hullámtéri bérlők értekezlete. Vasárnap délelőtt a városháza udvarán népes gyűlést tartottak a Maros két oldali hullámbérlői. Szinte természetes, hogy akként határoztak, hogy majd határoznak. Hiszen ezt a kérdést nem lehet értekezleten elintézni, hanem ahhoz bizottság kell. Pallagi György az ügy előadója ilyen értelmű indítványt tett és bele akart vonni az ügy lebonyolításához két-három hozzáértő embert — jogászt is. Amint az ügyvéd nevet kimondta az előadó, mély baráton hang szólt a néma csöndbe „hogya ne hogy az ügyvédek egy pár ropogós cipőhöz juthatnak.“ Ezen aztán elmult a vegyes bizottság kérdése és csak maguk közül választottak a vizkárosult hullámtéri bérlők tizenkét tagu bizottságot.

— Szent, aki magát is lefözi. A néphit azt tartja, hogy ha Medárd napján esik, akkor nem dugulnak be az ég csatornái. Az idei esztendő teljesen igazolta a néphit. Medárd napján a derűs égboltozatos ólomzürke felhők borították he s órákhosszat zuhogott az eső. És így tartott teljes negyven napig, július 17-ig. A rettenetes esőzés mérhetetlen károkat okozott országgszerte. Falvakat, vármegyéket öntött el az áradat s Makóváros hatóságát is rendkívüli óvintézkedésekre kényszerítette a hatalmas dagadt Maros. És dacára annak, hogy két napja lejárt a veszedelmes határidő, — az ég csak nem akar kiderülni s az ország minden részéből nagy károkat okozó esőzészől, felhőszakadással érkeznek jelentések. Szóval Medárdus az idén nem respektálta a néphit s lefözte saját magát is.

— Rónay Ernő meghalt. Rónay Ernő a nagyszentmiklósi kerület munkapárti országgyűlési képviselője ma reggel meghalt. Rónay Ernő 16 esztendőn keresztül képviselte a nagyszentmiklósi kerületet. Állandóan Kiszomboron lakott s a község népének igazi jóakarója volt. Politikailag ellenfelünk volt Rónay Ernő, de mint humanusan gondolkodó s belátó férfit, kinek közéleti pályáját tisztaság, érinthetlensége s habár munkapárti volt, mégis tántoríthatatlan elvhűség jellemzi, (nem úgy mint sok jelenlegi munkapárti mungó, kik máriól holnapra lettek kormány-pártiak s amikor az ellenzék volt kormányon, a legvéresebb száju ellenzékieként ordítottak) őszintén sajnáljuk elhunytát, s részvétellel hajtjuk meg a kegyelet lobogóját ravatala felett.

— Halál az örömtanya udvarán. A Ménesi-féle örömtanyán ma hajnalban elnémult a vidám kacaj s

...nóta. Halál öfelsége belátogatott az udvarra s nyomán dermesztő komorság támadt az örömtők tanyáján. Pallagi János 39 éves makói cipézmestert érte utól végzete az örömtanya udvarán akkor, midőn ép elmenőben volt. A kapu előtt Pallagi jajszó nélkül összeesett s meghalt. A gyorsan előhívott orvosok is csak a beállott halál konstataálhatták, melyet szív-széllhűdés idézett elő. A hirtelen elhunyt embert lakására szállították, ahonnan holnap temetik.

— Makóról elszórt szálkák Szegeden. A nagy marosi árvíz sok kárt tett Makón különösen a makói fahéreskedőknek, kiknek szálvált és tüzfáját utasította el a Maros. Ilyen három szállát T. T. jelzéssel kifogtak Szegeden s igazolt tulajdonosa jelentkezhettek érte a szegedi rendőrségen.

— Rosszak a munkaviszonyok. A belügyminiszter a kereskedelmiügyi miniszterrel egyetértőleg felhívta a várost, hogy a vas és fémipar munkálatokat, amennyiben az szükséges lenne a városnak, soron kívül végeztessék el, mert a fémipari munkások pénzügyi helyzete nagyon válságos.

— Eltömték a csatorna nyílást. Az emberi gonoszság határtalan, amint az alábbi eset igazolja. A lesibeli szőlők vezető csatornáját vasárnap virradóra valaki egy nagy homok zsákkal betömté, úgy hogy a vízlefolyás megállott. Ez a tény vezette rá a gazdákat és hosszú kutatás után jöttek a baj nyomára. Bizonyára az tette, akinek érdekében áll szász, meg száz ember károsításával egy kis hasznot teremteni. Az eset a rendőrség kezébe került és most utána járnak a tettesnek, akinek máris körülbelül nyomára akadnak.

— Veszedelmes állatbetegségek a megyében. Csanád vármegye két községében veszedelmes állatbetegségek léptek fel. Csanádpalotán a veszettség, Földeákon pedig a ragadós száj- és körömfájás fellépett. A hatóság zár alá vette a községeket, Földeák felé pedig nem ártana egy-két határvért kirendelni, mert ha ezt a veszedelmes állatbetegséget behurcolják Makóra, mérhetetlen kára lesz a makói gazdáknak.

— Battonyán pótvásár lesz. Battonyán június hó 28—29-én lett volna országos vásár, ámde közbejött akadályok miatt a vásárt nem tartották meg. Battonya község kérelmére a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy augusztus 9 és 10-én Battonyán pótvásár tartassék.

— A bizományos visszaölt a bizalommal. Iritz Gyula makói gabonakereskedő 1909. májusban Gulyás Mátyás kisiratosi lakossal szobeli bizományi szerződést kötött, amely szerződés szerint Gulyás tartozott készpénz vagy elővétel ellenében megbízójának gabonát vásárolni. Erre a célra Iritz át is adott neki különböző időközökben három-négyezer koronát. Gulyás azonban, ahelyett, hogy a vásárlásra kapott pénzt gabonaként fizette volna ki, saját céljaira használta föl. Esztendőközön keresztül üzte így a megbízójának pénzével való visszaélést. Bár gabonát szállított is, de a vevőknek váltókkal fizetett. Akkor jöttek rá a csalásra, amikor a váltók lejártak. Kiderült, hogy az aláírások hamisak. Feljelentés alapján Gulyás Mátyást 1913. január 10-én előzetes vizsgálati fogságba helyezték és a szegedi ügyészség harmincöt rendbeli okirathamisítás és egyrend-

beli folytatálagosan elkövetett csalás miatt megindította ellene az eljárást. A szegedi törvényszéken mára tiszták ki ebben az ügyben a tárgyalást, de mivel Iritz Aladár, a koronatanu Riminiben nyaral és valómássa döntő fontosságú, a tárgyalást elnapolták.

Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi” férfi gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porto 30 fillér.

„Hez”, Budapest, VIII. Losonczy utca 13. Diszkrét szétküldés.

— Anyakönyvi hírek Elhaltak: Nagy István 22 éves, Pallagi János 39 éves Csávás Esz 5 hónapos korában.

A MAKÓI PIACRÓL.

Dühög a kukorica uzsora.

Élénk s forgalmas volt a vasárnap héti piac habár árak tekintetében semmiféle változást nem hozott. A földmivelésügyi miniszter jelentése ugyan a budapesti gabonatózsón nagyobb áremelkedést idézett elő, de csak ma, azaz hétfőn. A vasárnapi makói héti piacon azonban a búzának ára változatlan volt. Ugy lehet, hogy szerdára valamivel magasabb ára lesz Makón is a búzának.

Makón vasárnap 20 koronába, Budapesten pedig 22 korona 40, sőt 22 korona 80 fillérbe is került a buza métermázsája.

A kukorica uzsora ismét a legszemtelenebb módon dühög a makói piacon. Vasárnap oly halatlan árnyokat öltött ez az uzsora, amire példa talán az egész délvidéken nincs. Ahogyan a nagylaki s az apátfalvai kukorica uzsorások kezelik makói jámbor fogyasztó közönséget az egyszerűen felháborító. Csodálkozunk a rendőrség határtalan türelmén, amely ezeket a lelkiismeretlen uzsorásokat urrá hagyja tenni Makó népén. Az 1875 évi VIII. t. c. mely a métermértékekről szól, határozottan elírja, hogy a gabonafélék súlymértékkel mérendők. Ezt Makóvárosának ki kell terjesztenie a kukoricára is, szerintünk csak így lehet az uzsorásokat a makói piacon megfékezni, mert a vasárnapi piacon ép a köblözés folytán 20 sőt, 21 koronába is került a kukorica métermázsája. Ennél szemtelenebb uzsora pedig nem kell. Budapesten 16 koronába került ma a kukorica métermázsája.

A hagyományaon igen csekély érdeklődés mellett az árak változatlanok maradtak. A vörshagyma ára 4, a fokhagyma pedig 12 koronába métermázsánként a vasárnapi piacon.

Gyilkos merénylet a Páva utcában.

Megakarta ölni a barátját.

Ma hajnalban két elvetemedett gyilkos merényletet követett el egyik társuk ellen két duhaj legény.

Nacsa Péter, Tokai Ferenc, Nagy György Imre és Kádár Sándor makói legények az elmúlt éjjel együtt mulattak. Ugy reggel tájban hazafelé tartottak. Ekkor azonban Nacsában már dolgozott a szesz s kötekedni kezdett mindenki. Kádár Sándor látva, hogy ennek nem lesz jó vége különvált tőlük s a Páva-utcán keresztül elakart menni.

Nacsa Péter és Tokai megharagudtak ezért s üldözni kezdték a legényeket, elsősorban Nagy Gy.

Imrét, aki azonban elmenekült előlük. Kádár Sándor csöndesen baktatott hazafelé, mikor a duhaj legények utolérték s se szó, se beszéd, Nacsa Péter előrántotta a bicskáját s beleszurta Kádár Sándorba.

A szurás lágýékon érte a szerencsétlen fiatal embert, aki nyomban ápolás alá vették. A bicskázó legény talán meg is ölte volna Kádárt, ha közbe nem lépnek.

A súlyosan sérült legényt azonnal beszállították a kórházba, ahol nyomban ápolás alá vették. Ennek köszönhető, hogy megmenekült az éltnek. Sebeit bevarrták s az orvosok állítása szerint 2-3 héten belül elhagyhatja a kórházat.

A bicskázó legényt letartóztatták s bekisérték a rendőrségre, ahol szigorú eljárást indítottak ellene.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(137)

26. fejezet.

Az éiök temetője.

Hogy miképen, milyen alakban és formában alkotta meg beteg agyával a tűzkirályt, azt persze halandó ember megmondani nem tudja.

Boriskát a folyosó egyik padján a koszorut kötögető Magyar Tercsi mellett vitték el.

Tercsi, ki mindeddig teljes közbírással viselkedett, véletlenül felpillantott a szőke haju sápadt asszonyra.

Ránézett, rábámult és rajta felelt a szeméit.

Virágokat fűző kezei ölébe hanyaltottak és bambán néztek Boriska sárga arczat.

Boriska összeresztett és megállott.

— Nini, a szellem, a tűzország szelleme, rebegte ijedten és borzongva férjéhez húzódtott. Azt mondják, a tűzország szellemével találkozni szerencsétlenség, halál!

Tercsi, a Boriska szörnyű nézésétől megrettenve, félénken a pad sarkába húzódtott, intézeti köntösében összefogta a virágokat, összegubbaszkodott és kinosan nyószörgött.

— Nagyságos asszonyom téved, mondá az orvos megnyugtatólag, a tűzország szellemét tegnap megöltük, megfojtó tuk, ez itt egy szép menyasszony, igen... szép menyasszony...

— A kis leányom is az, menyasszony, rebegte Pétsyné kissé felbátorodva... Vezessenek ehhez a menyasszonyhoz, elhivom magammal a szűz Máriához, a leányomhoz, a leendő királynéhoz... már nem félek tőle... nem!... nem félek!...

27. fejezet.

A két rab.

Boriskát közelébb vezették Tercsihez.

Tercsi csak bámult egy darabig. S míg mereven nézte a reá mosolygó beteg lelkű asszonyt, arcáról kezdett elhúzódni a féltékenység és rettegés kifejezése. Elsötétült agyába pill na ra bevilágított az emlékezés ragyogó napténye.

Mosolygott ő is. Aztán lassan, mintha az ollárok angyalait látta volna maga előtt megelevenedni, térdre csuszott a padról, letérdelt Boriska elé, ki

szeliden megcirógatta a leány virágokkal tele tűzdelt haját.

— Nagyságos asszony, csókolom a kezeit, oh, milyen boldog vagyok, hogy viszontláthatom, rebegte elérzékenyülve és ajkaihoz vontá Boriska kezét.

Boriska engedte csókolni a kezét, bár nem ismerte fel Magyar Tercsit.

Tercsi folytatta:

— A költő megha't, szépen eltemettük és én azóta elhagyott bus árva vagyok. A bűnért nem büntetett meg a törvény, de az isten elvette tőlem azt, kit legjobban szerettem.

— Mit beszél ez a leány? kér-

dé Boriska révedező és zavart tekintettel.

— Mesét mond kedvesem, mesét! felelte Dénes gyöngéden s vezette tovább a feleségét.

Folyt. köv.

Jókarban levő nagyobb könyvszekrényt

megvételre keresek.

Cím a kiadóhivatalban.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalba.

Megszabadulhat a gondoktól

ha egy szórakoztató hangszert hozat WAGNER „HANGSZER-KIRÁLY” tól Budapest, József-körút 15. (Telefon.) Hegedű 16 darab felszereléssel 12 kor. Tárogató, billentyűkkel 16 korona. Amerikai Gítár ötöta, kottákkal 16 kor. Csáládi hangverseny harmonika 16 kor. Mandolin vagy Gítár 16 korona. Ébenfa fuvola 1. minőségű 16 korona. A milanoi párisi és londoni kiállításán aranyérem és érdemkeresztet kintöntve.

Javítási szakműhelyek!

Fényképes hangjegyzék ingyen! Övös! Ügyeljünk a „WAGNER” névre és 15-ös házszámra.

Ertesítés! Az aratás és cséplési idényre mindennemű pálinkák, borok és kőbányai sörök legjobb minőségben, olcsó árakban kaphatók IRITZ SÁMUEL övz, cégénél.

Életében soha többé nem kínálkozik oly alkalom.

600 darab csak 4 K 80 fillérért. Egy gyönyörűen aranyozott be-szab. ankeróra elismert jó, pontosan járó „Orion” védjeggyű 3 évi jótállással, 1 szép, elegáns arany óralánc, 1 modern selyem férfi-nyakkendő, 3 drb. ff. zsebkendő, 1 gyönyörű férfi-gyűrű, drágakő-utánzattal, egy csod. Collier keleti gyöngyökkel, modern női-ékszer patentzár, 1 pár bouton fülbevaló, valódi ezüst kapcsolókkal és simli briliánskövekkel, 1 remek zsebtöltet-tűkőr, 1 bőrpénztárca, 1 pár kézelőgomb 3% doublé aranyból patent zárral, 1 elegáns levelező-lap-album a világ legszebb tájkaival, 3 juxtárgy, öregek és fiatalok mulattatására, 20 levelezőtárgy és azonkívül 500 a háztartásban nélkülözhetetlen használati tárgy, díjmentesen. Mindezen tárgy az órával együtt mely maga megeri a pénzt, csak 4.80 kor., mely az összegnek előre való beklüldése vagy utánvét mellett a Wiener Zentral Versandhaus P. Lust Krakau, elküldetnek. — NB. 2 csomag megrendelésénél 1 la. angol borotva is hozzacsomagoltatik. Meg nem felelőkért pénz visszaküldetik. Riziko kizárva.

Uj üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. vevőközönség becses tudomására adni, hogy Makón a Lonovics-sugáruton saját házamban fiam, ifj. Joó Antal vezetésével a mai kor igényeinek megfelelő

fűszer- és vegyeskereskedést

nyitottam, ahol állandóan raktáron tartok mindennemű fűszer-áru, u. m.: cukrot, kávé, borsót, lencsét, valamint csemegét, déligyümölcsöt, ugyszintén az összes háztartási cikkeket, melyeket mindenkor a legolcsóbb áron bocsájtok tisztelt vevőim rendelkezésére. Naponta friss pörkölt kávé és denaturált szesz kapható! Mindennemű gyümölcs állandóan kapható. Szíves pártfogást kér

Id. Joó Antal.

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K. árban bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. cég. A valódiságért a cég felelősséget vállal.

**ZEITLER RUDOLF ÉS TSAI GŐZ-
MALOM ÉS JÉGGYÁR R. T. MAKÓ.**

! Köztudomásu, hogy tavaly a kolera a folyamvizével terjedt, mert a piszkos vízben a bacilusok vigan tenyésznek, mégis van még manapság is ember, a ki folyóvizből nyert jeget használ, holott életével játszik, vegyen mindenki csak

MŰJEGET

! melyet kristálytiszta ártézi vízből készí-
tünk. — Vevőink kényelmére a jeget
naponta reggel legalább 6 kiló vételnél
házhoz szállítunk és egy ilyen féltábla
jég ára csak 25 fillér. Nagyobb vételnél
megfelelő árengedmény.

TELEFON-SZÁM 36.

TELEFON-SZÁM 36.

É R T E S I T É S .

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomá-
sára hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbá-
nyai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a
kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT,
amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok
által ajánlva van gyógycélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Serfőzde Rézvény-Társaság főraktárosa.

É R T E S I T É S . Saját termésű fehér és
siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű
TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és
erős **RUMOT** teához literenként kimérve, házhoz
szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**
Szegedi-utca.

30. kat. hold prima föld

közel a városhoz hagyma alá kiadó

Iritz Miksánál.

Ujdonság!

Figyelem!

Ujdonság!

TIZEDES MÉRLEG TOLÓSULYLYAL

200 kg.-tól 750 kg.-ig
kizárólagosan kapható

HALÁSZ Á. gépraktárában

Raktár augusztus 1-től kezdve Kossuth-utca II. szám,
a városi mázsaház mellett.

**TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉR-
KEZTEK!**

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők
(Raglánok) a legegyszerűbb-
től a legfinomabb kivitelig
óriási választékban !!
Mint üzletünk különlegessé-
gét ajánljuk nagy raktárunk-
kat tavaszi kosztümökben,
nemkülönbön pongyolák, kü-
lön blousok és aljakban fel-
!!! szoknyákban !!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok
Nagy választéku női fehérnemű raktár.
Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztü-
mök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér
Otthon-kávéház mellett.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben

KEDVEZŐ ÁRBAN

!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.